

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В ПРОФІЛЬНІЙ ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ УЧНІВ

Туташинський Василь Іванович,

кандидат педагогічних наук,

старший науковий співробітник

Інститут педагогіки НАПН України

м. Київ, Україна

tutashi@ukr.net

Вступ./Introduction. Більшість розвинутих країн світу, ураховуючи власні можливості та конкурентні переваги визначають пріоритетні напрями свого розвитку. Напрями провадження інноваційної діяльності спрямовуються на забезпечення безпеки держави, створення високотехнологічної конкурентоспроможної екологічно чистої продукції, надання високоякісних послуг та збільшення експортного потенціалу держави з ефективним використанням вітчизняних та світових досягнень.

На пріоритетні напрями розвитку країни має орієнтуватися і освіта як головний ресурс розвитку постіндустріального суспільства.

Мета роботи./Aim. Розкрити методи реалізації пріоритетних напрямів інноваційного розвитку України в технологічній освіті учнів.

Матеріали і методи/Materials and methods. Для реалізації зазначеної мети проведено фундаментальні та прикладні педагогічні дослідження [2, 3] в різних типах навчальних закладів і експериментально апробовано навчально-методичне забезпечення технологічної освіти [4-7].

Результати і обговорення. На основі системного аналізу стану науково-технічного і економічного розвитку в Україні було визначено такі пріоритети інноваційного розвитку:

1) освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, альтернативних джерел енергії;

2) розроблення нових технологій високотехнологічного розвитку транспортної системи, ракетно-космічної галузі, авіа- і суднобудування,

озброєння та військової техніки;

3) створення індустрії наноматеріалів та нанотехнологій, освоєння нових технологій виробництва матеріалів, їх оброблення і з'єднання;

4) технологічне оновлення агропромислового комплексу;

5) впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики;

6) широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища;

7) розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій і робототехніки [1].

Реалізація зазначених пріоритетних напрямів інноваційного розвитку України має забезпечити підвищення конкурентоспроможності вітчизняного виробництва, енергетичну незалежність держави, ефективність її економіки, зростання і реалізацію науково-технічного та інноваційного потенціалу.

Аналіз пріоритетних напрямів інноваційного розвитку показує, що більшість з них пов'язані з проєктуванням і технологіями у різних галузях економічної діяльності, значна частина яких (ракетно-космічні, авіабудування, суднобудування, виробництва озброєння та військової техніки, робототехніки та ін.) відносяться до технологій машинобудування, енергетики, агропромислового комплексу, інформатизації, охорони здоров'я та довколишнього середовища.

Однак, напрями профільного навчання в системі загальної середньої освіти не можуть охоплювати усі галузі виробництва та невиробничої сфери. До того ж у цьому немає необхідності, оскільки можуть бути визначені наукові основи виробництва, основні принципи, засоби праці, процеси і базові технології виробництва, найперспективніші галузі тощо, а спеціальна підготовка фахівців забезпечується в системі професійної і вищої освіти. Крім того, слід зазначити, що зміст профільної освіти формується на основі інтегрованих галузей знань, побудованих на міжпред-

метній основі.

Висновки. Доцільно переглянути як зміст і структуру технологічного освіти, так і напрями профільного навчання за технологічним профілем, урахувавши інтереси розвитку особистості, національні інтереси, конкурентні переваги нашої країни, перспективи розвитку і поширення нових технологій, пріоритетні напрями соціально-економічного розвитку України, нові виклики четвертої технологічної революції, можливості інтеграції змісту освіти тощо.

Як показали результати експериментального дослідження в ліцях, перш ніж масово упроваджувати нові програми профільного навчання з технологій (навчальні програми профільних предметів, предметів за вибором, спецкурсів, факультативів) необхідно також розробити методику їх опанування в різних типах закладів освіти, підготувати педагогічні кадри, а також урахувати можливості матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, створення освітнього середовища, необхідного для профільного навчання технологій.

Література

1. Закон України «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності». [Електронний ресурс]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>.
2. Піддячий М. І. Освіта і наука України : соціально-трудоий розвиток молоді" / Микола Іванович Піддячий. // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – 2017. – №13. – С. 75–80.
3. Проектування змісту профільного навчання технологій у старшій школі : монографія / А. М. Тарара, Т. С. Мачача, В. І. Туташинський, В. В. Вдовченко. – К. : КОНВІ ПРІНТ, 2019. – 160 с.
4. Туташинський В.І. Трудове навчання (технічні види праці): підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закл. / Туташинський В.І., – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2017. – 112 с. : іл.

5. Туташинський В.І. Формування змісту трудового навчання у основній школі на основі проектної технології // Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць/ [ред. кол.; голов. ред. – О.М. Топузов]. – К.: Педагогічна думка, 2014. – Вип.14. – С.772-781.

6. Туташинський, Василь Іванович. Науково-методичне забезпечення варіативного складника змісту технологічної освіти у професійному ліцеї. Молодь і ринок, 3 (170). С. 127-131.

7. Туташинський В.І., Кірютченкова І.В. Технології (рівень стандарту): підручник для 10 (11) класів закладів загальної середньої освіти / В. І. Туташинський, І.В. Кірютченкова (за загальною редакцією В.І. Туташинського). Київ: Педагогічна думка, 2018. 216 с.